

මහනුවර යුගයේ සිතුවම්වල සාම්ප්‍රදායික උද්භිද සැරසිලි පිළිබඳ

විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනයක්

පූජ්‍ය පදියකලාවේ අමරවංශ හිමි

padiyathalaweamarawansa933@gmail.com

සාරසංක්ෂේපය

ගස්, වැල්, පියුම්, පියුම්පෙති, ලියවැල් හා සුළිවැල් ආදිය යොදා ගනිමින් සිතුවම් අලංකාර කිරීම උද්භිද සැරසිලි නමින් හඳුන්වයි. සපුමල්, මානෙල්මල්, මල්වැල්, ලියවැල් ආදිය ස්වාභාවික පරිසරයෙන් සකසා ගන්නා සැරසිලි ය. කඩුපුල්මල්, සීනමල්, පරසතුමල්, හා කතිරමල් ආදිය කාල්පනික ව සකසා ගන්නා උද්භිද සැරසිලි ය. සාම්ප්‍රදායික සිංහල උද්භිද සැරසිලිවල මෙම කොටස් දෙක ම දක්නට ඇත. නිර්මාණකරුවා මේවා භාවිත කර ඇත්තේ චිත්‍ර, මූර්ති, කැටයම් හා ගෘහ නිර්මාණවලට ය. දිව්‍ය රූප හා මනාකල්පිත සත්ත්ව රූපවලින් පුදුමය හා විස්මය ඇති කරයි. උද්භිද සැරසිලිවලින් කවරාකාර සන්නිවේදනයක් ලබාදෙන්නේ ද යන්න පරීක්ෂා කිරීමේ අරමුණින් ක්‍රියාත්මක වූ මේ පර්යේෂණයෙහි ගැටලුව වශයෙන් තබාගන්නා ලද්දේ මහනුවර යුගයේ සිතුවම්වල සාම්ප්‍රදායික උද්භිද සැරසිලි නිර්මාණවලින් නිර්මාණකරුවා අපේක්ෂාකර ඇත්තේ කුමක්ද? යන්නයි. උද්භිද මෝස්තර කලාවේ රේඛා භාවිතය, නිර්මාණාත්මක බව, පරමාර්ථ හා උද්භිද සැරසිලි ස්ථාන ගත කළ ආකාරය අධ්‍යයනය කිරීම ප්‍රධාන අරමුණ බවට පත්විය. සාම්ප්‍රදායික උද්භිද සැරසිලිවල දී භාවිත වූණු පාට වර්ග, පින්සල් හා ශිල්පීය ක්‍රමවේද හඳුනා ගැනීම පර්යේෂණයේ උපඅරමුණු වේ. මහනුවර ප්‍රදේශයේ සිදුකරන ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනයෙන් මූලික දත්ත රැස්කර ගැනුණ අතර ද්විතියික මූලාශ්‍රය වශයෙන් භාවිත කර ඇත්තේ උද්භිද සැරසිලි සම්බන්ධයෙන් මුද්‍රිත හා අමුද්‍රිත පර්යේෂණ කෘති, පුවත්පත්, සඟරා හා විඩියෝ පට, චිත්‍ර ආදී වූයේ මෙන් ම මුද්‍රිත මාධ්‍යයෙන් ප්‍රකාශිත දත්තයි. 'උද්භිද සැරසිලිවලට ගස්, වැල්, පියුම් හා පියුම් පෙති ආදිය තෝරා ගැනීමේ දී ඒවායේ පැහැය, හැඩය, ස්වාභාවිකත්වය ආදිය කෙරෙහි අවධානය යොමුකර ඇත්තේ නරඹන්නාගේ රසවින්දනය පාදක කරගෙන ය.' යන්න පර්යේෂණ උපන්‍යාසය විය. ක්‍රි. ව. 1940 දී පළමු වරට මුද්‍රණය වූ ටී. යූ. ද සිල්වා කර්තෘත්වය දරන 'පැරණි සිංහල චිත්‍ර සැරසිලි මෝස්තර' නම් කෘතියේ දී පරසතුමල, කඩුපුල්මල රූප සහිත ව ඉදිරිපත්කර ඇත. එහෙත් ඒවායේ ඇති වටිනාකම් පිළිබඳ විමසීමක් කර නැත. පූර්ව පර්යේෂණ වශයෙන් මෙම කෘතියත්, මාතෘකාවට අදාළ තොරතුරු ඇතුළත් එල්. ටී. පී. මංජු ශ්‍රී, නන්දදේව විජේසේකර, ආනන්ද කුමාරස්වාමි, එස්. පී. වාල්ස් වැනි විශ්‍රාම විසින් රචිත කෘතින් පර්යේෂණයට අදාළ වන වෙනත් ප්‍රාථමික හා ද්විතියික මූලාශ්‍රය කෘතින් අධ්‍යයනය කරන ලදී. මහනුවර යුගයේ සිතුවම්වල දක්නට ලැබෙන ගස්, වැල් හා මල්සැරසිලි පමණක් අධ්‍යයනය කිරීම පර්යේෂණ සීමාව විය. මෙම යුගයේ දී නිර්මාණකරුවා ස්වාභාවික පරිසරයෙන් අරගත් උද්භිද සැරසිලි භාවිත කර ඇත්තේ උපදේශාත්මක පණිවිඩයක් ලබාදීමට නොවේ. එහෙත් කාල්පනික උද්භිද සැරසිලිවලින් නරඹන්නා විස්මයට පත්කිරීමටත්, යහපත් ක්‍රියා කිරීමෙන් දිව්‍ය සම්පත් ලබා ගැනීමට හැකි බවත් එහි දී දිව්‍ය ලෝකවල ඇති ගස්, වැල් හා පියුම් ආදියෙන් පාරිසරික සුන්දරත්වය විඳීමට හැකි බවත් පෙන්වා දීම අරමුණු බවට පත් වී ඇත. මෙයට අමතර ව ස්වනන්ත්‍ර නිර්මාණයේ අගය වැඩිකර ගැනීමටත්, සුන්දරත්වය රැක ගැනීමටත්, ප්‍රධාන නිර්මාණයේ හිස්තැන් පිරවීමටත් උපක්‍රමයක් ලෙස භාවිත කර ඇත. බෞද්ධාගමෙන් ඇත් වූ ජනයා විහාරයට හෝ දේවාලයට හෝ මාලිගාවට හෝ කැඳවා ගැනීමේ සියුම් උපාය මාර්ගයක් වශයෙන් ද උද්භිද සැරසිලි යොදාගෙන තිබේ. මෙම සොයා ගැනීම් පර්යේෂණයෙන් අනාවරණ කරගත් ප්‍රතිඵල යි.

ප්‍රමුඛපද : උද්භිද සැරසිලි, නිර්මාණකරුවා, මනාකල්පිත සැරසිලි, මහනුවර යුගය

An Experimental Study of Traditional Botanical Decorations in Kandy Period Paintings

Rev. PadiyathalaweAmarawansa
padiyathalaweamarawansa933@gmail.com

Abstract

Trees, plants, vines, lotuses, petals of lotus, creeper designs, and tendril designs are used creatively to decorate a place or object are called botanical decorations. *Sapumal*, lilies, flowers, garlands, etc. can be known as decorations made from the natural environment. *Kadupulmal*, *Seena Mal*, *Parasathumal*, *Kathiramal*, etc. can be introduced as botanical decorations that are created imaginatively. Traditional Sinhala botanical decorations consist of both these parts. Designers use botanical decorations in paintings, sculptures, carvings, and architecture. Divine images and imaginary animal images indicate surprise and amazement. This research aims to examine what kind of communication is provided by botanical decorations, and the research problem is to investigate what the designer expected from the traditional botanical decorative designs in the paintings of Kandy period. The main objective of the research is to study the use of lines, creativity, purpose, and placement of botanical decorations in the art of botanical design. The sub-objectives of the research were to identify the colours, brushes, and techniques used. Primary data were collected through the field studies conducted in Kandy area, and printed and non-printed research books and research papers, and printed and electronic sources such as newspapers, magazines and videos, pictures, etc. were used to obtain secondary data. The hypothesis of the research is that "In botanical decorations, attention has been paid to their shape, colour, shape and naturalness based on the enjoyment of the viewer". In the book '*Parani Sinhala Chitra Mosthara*', first printed in 1940 by T. U. De Silva, *Parasathumala* and *Kadupulmala* are presented with images. However, no inquiry has been made about their values. Apart from this, books by L.T.P. Manju Sri, Nandadeva Wijesekara, Ananda Coomaraswamy, S.P. Charles, and other primary and secondary sources were utilised. The limitation of the research was trees, vines, and flower designs found only in the paintings of the Kandy period. In this era, the designer used botanical decorations taken from the natural environment, not to convey a didactic message. The designer has intended to create happiness in the viewer's mind with the botanical decorations. In addition, botanical decorations have been used as a strategy to fill the gaps in the main design and to bring Buddhist people to the temples.

Keywords: Botanical Decoration, Designer, Dye, Figurative Decoration, Kandy Period